

Sygn. akt VI Ga 390/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki (spr.)

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Beata Hass – Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółka Akcyjna w R.

przeciwko: V. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie
V Wydziału Gospodarczego z dnia 28 września 2015 r., sygn. akt
V GC 108/15

I. oddala apelację,

II. zasądza od pozwanego V. S. na rzecz powoda (...) Spółka Akcyjna w R. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI Ga 390/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 marca 2016 r.

Powód (...) S. A. w R. domagał się zasądzenia od pozwanych V. S. i C. K. kwoty 4.704,53 zł, na którą składają się :

1. kwota należności głównej w wysokości 2.636,15 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 2.376,25 zł od dnia 06.11.2009 r. do dnia zapłaty, od kwoty 259,90 zł od dnia 28.01.2010 r. do dnia zapłaty, koszty procesu w wysokości 717,00 zł – zasądzone nakazem zapłaty z dnia 04.02.2010 r., sygn. V GNc upr 118/10 wraz z kosztami postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. Km 1271/10 w kwocie 209,50 zł,

2. kwota należności głównej w wysokości 914,88 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 869,30 zł od dnia 14.01.2011 r. do dnia zapłaty, od kwoty 45,58 zł od dnia 30.03.2012 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu w wysokości 227,00 zł – zasądzone nakazem zapłaty z dnia 04.04.2012 r., sygn. V GNc 1322/12.

Ponadto powód domagał się zasądzenia kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu podał, że łączyła go z (...) Sp. z o.o.

w K. umowa sprzedaży energii elektrycznej, na podstawie której dostarczano ją do obiektów Spółki. Spółka nie uregulowała należności wynikających faktur VAT. Na skutek postępowań sądowych Sąd Rejonowy w Krośnie wydał nakazy zapłaty z dnia 04.02.2010 r., w sprawie o sygn. akt V GNc upr 118/10 oraz z dnia 04.04.2012 r. w sprawie o sygn. akt V GNc 1322/12, nakazujące Spółce

(...) zapłatę na rzecz powoda kwot dochodzonych niniejszym pozwem. Postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w Krośnie J. N., na podstawie nakazu zapłaty z dnia 04.02.2010 r., sygn. V GNc upr 118/10, zostało umorzone w dniu 18.11.2010 r. wobec braku majątku Spółki.

Powyższe, zdaniem powoda, pozwala przyjąć że żądanie pozwu znajduje podstawę w treści art. 299 ksh.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 12.12.2013 r.,

nakazano pozwanym aby solidarnie zapłacili powodowi dochodzoną pozwem kwotę wraz z kosztami postępowania.

Sprzeciw od powyższego nakazu wniósł pozwany V. S., domagając się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania.

Pozwany zarzucił, iż umową z dnia 20.11.2017 r. zbył wszystkie swoje udziały w Spółce (...) na rzecz C. K.. W tej samej dacie złożył rezygnację z członkostwa w zarządzie Spółki, a celem formalnego przeprowadzenia zmian w rejestrze w tym zakresie podjęto uchwałę Zgromadzenia Wspólników. Oryginał uchwały, podpisany przez wspólników pozostał w Spółce celem złożenia jej w rejestrze. Wobec tego, że zarząd Spółki nie wykonał obowiązku zgłoszenia zmian do rejestru pozwany V. S. wezwał C. K. (który sprawował zarząd) do wykonania obowiązku w tym zakresie, co jednak okazało się bezskuteczne. W ocenie pozwanego po jego stronie brak jest przesłanek odpowiedzialności przewidzianych przepisami art. 299 ksh. Pozwany nie był bowiem członkiem zarządu Spółki w dacie powstania zobowiązania i nie był legitymowany do wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie jej upadłości.

Postanowieniem z dnia 16.03.2015 r. uchylono nakaz zapłaty w stosunku do pozwanego C. K. albowiem doręczenie nakazu nie mogło nastąpić w kraju.

W trakcie sporu powód cofnął pozew w stosunku do w/w pozwanego.

W czasie postępowania Sąd Rejonowy ustalił, że powód (...) S. A.

w R. jest podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą. Działalność taka prowadzona była również przez (...) Sp. z o.o.

w K.. Według wpisu w KRS- ie na dzień 17.10.2013 r. Spółka (...) reprezentowana była przez zarząd w skład którego wchodził: A. L., C. K. i V. S.. Każdy z w/w członków zarządu upoważniony był do jednoosobowego reprezentowania Spółki. Przeciwno Spółce toczyły się postępowania sądowe, w efekcie których nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 04.02.2010 r., sygn. V GNc upr 118/10 zasądzono na rzecz (...) S. A. w R. kwotę 2.636,15 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 2.376,25 zł od dnia 06.11.2009 r. do dnia zapłaty, od kwoty 259,90 zł od dnia 28.01.2010 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu w wysokości 717,00 zł.

Ponadto nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 04.04.2012 r., sygn. V GNc 1322/12 zasądzono na rzecz powoda kwotę 914,88 zł z odsetkami od kwoty 869,30 zł od dnia 14.01.2011 r. do dnia zapłaty, od kwoty 45,58 zł od dnia 30.03.2012 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu w wysokości 227,00 zł.

Oba powyższe nakazy zapłaty zaopatrzone zostały w klauzulę wykonalności. Na podstawie tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty z dnia 04.02.2010 r., sygn. V GNc upr 118/10 wszczęto przeciwko Spółce postępowanie egzekucyjne,

które jednak zostało umorzone przez Komornika Sądowego w dniu 18.11.2010 r. z uwagi na jego bezskuteczność wynikającą z nieustalenia majątku dłużnika. Koszty postępowania egzekucyjnego ustalono na kwotę 209,50 zł.

Umową z dnia 20.11.2007 r. V. S. zbył C. K. wszystkie posiadane przez siebie udziały w spółce (...). W efekcie w dniu 19.11.2007 r. sporządzony został projekt uchwały Zgromadzenia Wspólników Spółki (...), na podstawie której miały nastąpić zmiany wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez wykreślenie osoby V. S. jako wspólnika Spółki oraz jako członka zarządu.

Pismem z dnia 02.09.2008 r. pozwany V. S. wezwał C. K., jako jedyne go członka zarządu Spółki, do wykonania obowiązków wynikających z treści przepisów Kodeksu spółek handlowych poprzez zgłoszenia do KRS zmian wynikających z treści uchwały Zgromadzenia Wspólników z dnia 19.11.2007r.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 28.09.2015 r. zasądził od pozwanego V. S. na rzecz powoda kwotę 4.704,53 zł, na którą składają się :

1. kwota należności głównej w wysokości 2.636,15 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 2.376,25 zł od dnia 6 listopada 2009 r. do dnia zapłaty, od kwoty 259,90 zł od dnia 28 stycznia 2010 r. do dnia zapłaty, koszty procesu w wysokości 717,00 zł – zasądzone nakazem zapłaty z dnia 4 lutego 2010 r., sygn. V GNc upr 118/10 wraz z kosztami postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. Km 1271/10 w kwocie 209,50 zł,

2. kwota należności głównej w wysokości 914,88 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 869,30 zł od dnia 14 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty, od kwoty 45,58 zł od dnia 30 marca 2012 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu w wysokości 227,00 zł – zasądzone nakazem zapłaty z dnia 4 kwietnia 2012 r., sygn. VGNC 1322/12 (pkt I). Ponadto zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 853,00 zł tytułem kosztów postępowania (pkt II) i umorzył postępowanie w stosunku do pozwanego C. K. (pkt III).

Uzasadniając wyrok Sąd powołał art. 299 § 1 ksh, który stanowi, że jeżeli egzekucja prowadzona przeciwko spółce okaże się bezskuteczna członkowie zarządu spółki z o.o. odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania. Odpowiedzialność obejmuje osoby, które pozostawały członkami zarządu spółki w dacie powstania zobowiązania oraz w czasie właściwym dla ogłoszenia upadłości spółki.

W przedmiotowej sprawie pozwany V. S. nie kwestionował faktu, iż egzekucja prowadzona przeciwko Spółce (...) okazała się bezskuteczna. Spór pomiędzy stronami sprowadził się zatem do ustalenia czy pozwany pozostawał członkiem zarządu Spółki w dacie powstania zobowiązania i w czasie właściwym dla ogłoszenia jej upadłości .

Sąd zauważył, że przepis art. 202 ksh określa przypadki, w których dochodzi do wygaśnięcia mandatu członka zarządu spółki. W szczególności, według

§ 4 powołanej normy prawnej mandat członka zarządu wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania ze składu zarządu.

W przypadku rezygnacji z funkcji członka zarządu chodzi o jednostronny akt członka zarządu, który zmierza do ustania więzi łączącej go ze spółką. Oświadczenie woli o rezygnacji z funkcji członka zarządu wywołuje skutek w niej wyrażony (art. 56 kc) i prowadzi do wygaśnięcia z mocy prawa korporacyjnego stosunku członkostwa w zarządzie spółki z chwilą zakomunikowania woli rezygnacji (art. 61 § 1 zdanie pierwsze kc) właściwemu organowi spółki lub jej reprezentantowi w sposób umożliwiający zapoznanie się z treścią złożonej rezygnacji, która nie wymaga akceptacji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21.01.2010 r., sygn. akt II UK 157/09).

Zdaniem Sądu, powołane przez pozwanego dowody w postaci umowy zbycia udziałów w Spółce, projektu uchwały Zgromadzenia Wspólników Spółki

z dnia 19.11.2007 r. oraz listu adwokackiego wzywającego C. K. do złożenia wniosku o wpis zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym nie pozwalają na przyjęcie tezy pozwanego, że nie ponosi on odpowiedzialności za zobowiązania

Spółki. Jak wynika z powołanego powyżej orzeczenia Sądu Najwyższego oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka zarządu spółki, aby wywołać zamierzony skutek, powinno zostać złożone organowi spółki lub jej reprezentantowi w sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią. O ile nie budzi wątpliwości Sądu fakt zbycia udziałów w Spółce przez pozwanego V. S., to brak jest przekonujących dowodów na okoliczność złożenia przez pozwanego oświadczenia o rezygnacji z pełnionej funkcji osobie lub organowi uprawnionemu do odebrania takiego oświadczenia. Pozwany nie przedłożył również dowodu świadczącego o tym, że uchwała o zmianie zarządu została faktycznie podjęta. Biorąc powyższe Sąd na podstawie w/w przepisów uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Na podstawie art. 355 § 1 kpc Sąd umorzył postępowanie w stosunku do pozwanego C. K..

Orzeczenie o kosztach znajduje podstawę w treści art. 98 §1 kpc i § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Apelację od wyroku wniósł pozwany V. S., zarzucając Sądowi Rejonowemu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i błędne przyjęcie, że w czasie powstania zobowiązania pozwany pozostawał członkiem zarządu (...) Spółki z o.o. Zdaniem skarżącego w dniu 20 listopada 2007 r. złożył Spółce oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka zarządu i zbył wszystkie udziały jakie w niej posiadał. Sąd I instancji błędnie przyjął, że przedstawione przez pozwanego na powyższą okoliczność dowody są niewystarczające dla poparcia okoliczności podnoszonych przez niego. Zarzucił, że oryginały powołanych pism znajdują się w posiadaniu obecnych organów Spółki. Ponadto Sąd I instancji uzależnił skuteczność rezygnacji pozwanego z funkcji członka zarządu od dokonania odpowiedniego wpisu do KRS, mimo, że wpis taki ma charakter jedynie deklaratoryjny.

Wskazując na powyższe podstawy zaskarżenia pozwany V. S. wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotową apelację w granicach zaskarżenia nie znalazł podstaw do jej uwzględnienia. Wbrew zarzutom skarżącego Sąd I instancji na podstawie zaoferowanych przez strony dowodów dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, ocenił dowody w granicach wyznaczonych treścią art. 233 §1 kpc i w konsekwencji wydał wyrok odpowiadający przepisom prawa.

Dokonana przez Sąd Rejonowy wykładnia przepisu art. 299 ksh jest w pełni trafna i prawidłowa. Zarówno ustalenia, jak i podstawy rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy przyjął za własne.

Stosownie do treści art. 299 § 1 ksh jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają za jej zobowiązania solidarnie. Jest to odpowiedzialność subsydiarna, osobista i nieograniczona. Uzupełnia ona odpowiedzialność spółki w ten sposób, że gdy egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, dopiero wówczas można sięgnąć do majątku osobistego członków zarządu. Nie można zatem ustalić skutecznie granic dla wierzycieli co do sięgnięcia do majątku członków zarządu. Niezależnie bowiem od stopnia swoich zaniedbań członkowie zarządu odpowiadają za całość zobowiązań spółki (A. Szajkowski, Kodeks, 2002, t.II, str. 791).

Należy podzielić pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 1997r. III CKN 126/97, iż w procesie z art. 299 ksh, w którym powód przedstawia dokument (prawomocny wyrok), będący źródłem zobowiązania spółki z o.o. wobec powoda, sąd nie bada czy zobowiązanie to istnieje, a jeśli tak to w jakim rozmiarze. Okoliczności te mogą być bowiem przedmiotem badania w postępowaniu wszczętym na skutek wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego. Sąd w procesie z art. 299 ksh, w kontekście zarzutów pozwanego, powinien zbadać czy wystąpiły przesłanki egzoneracyjne z § 2 w/w przepisu, co zrobił bardzo wnikliwie, trafnie stwierdzając, że pozwany nie wykazał by złożył

skutecznie oświadczenie o zaprzestaniu pełnienia funkcji członka zarządu – a zatem nie uwolnił się od przedmiotowej odpowiedzialności.

Biorąc pod uwagę funkcję jaką ma spełniać art. 299 ksh tj. ochronę wierzycieli, za czas właściwy do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości, nie może być uznany czas, w którym stan majątkowy spółki kwalifikuje się już jako bankruta (por. wyrok SN z dnia 6.06.1997r. III CKN 65/97, OSNC 1997/11/181, wyrok SN z 11.10.2000r., III CKN 252/00, niepubl.). Bankructwo spółki uniemożliwia bowiem zaspokojenie wierzycieli i zakłada trwałe zaprzestanie płacenia długów, tymczasem sens art. 299§2 ksh sprowadza się do tego, aby wniosek o ogłoszenie upadłości zgłoszono wówczas, gdy jest już wiadome, że spółka nie ma możliwości zaspokojenia wszystkich wierzycieli, ale istnieją jeszcze możliwości ochrony prawnej ich interesów (tak wyrok SN z 21.05.2004r, III CK 55/03 Lex nr 172806).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na mocy art. 385 kpc. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono stosownie do jego wyniku na podstawie art. 98§ 1 i 3 kpc oraz 108§ 1 kpc.